

KYMENLAAKSON STEINERKOULU

Perusopetus
Iltapäivätoiminta

KRIISIVALMIUSSUUNNITELMA

Päivitykset: 01.08.2026

Sisällysluettelo:

1.TÄRKEÄT PUHELINNUMEROT.....	2
1.1 KYMENLAAKSON STEINERKOULUN KRIISIRYHMÄ	3
1.2 YKSITYISKOULUJEN KRIISITYÖN TUKIRYHMÄN TOIMINTAPERIAATTEET....	4
2.TOIMINTAOHJEET.....	5
2.1 KRIISI -toimintakortit.....	5
3.TAUSTATietoA KRIISEISTÄ JA HENKISESTÄ TUESTA.....	5
3.1. Kriisin ja trauman määritelmät.....	5
4. KRIISIRYHMÄN TEHTÄVÄT	7
5.MUUT ASIAKIRJAT.....	8
5.1 Turvallisuuskansio.....	8

1. TÄRKEÄT PUHELINNUMEROT

	Puh.nro
YLEINEN HÄTÄNUMERO	112
Poliisi (kiireellinen)	112
Kouvolan pääpoliisiasema, rikosilmoitukset, paikallinen neuvonta	0295 435 400
Kymenlaakson Sosiaali- ja kriisipäivystys 24/7	040 053 3595
Päivystysapu	116 117
Hammaslääkäripäivystys	05 220 2200
Sosiaalihuolto, neuvonta	05 220 6000
Lastensuojelu	
Alkutiimi Kouvola	040 488 4327
Kiireellisissä asioissa ota yhteyttä sosiaali- ja kriisipäivystykseen, 040 053 3595	
Muu:	
Kaakkois-Suomen poliisilaitoksen ankkuritoiminta, Pohjois-Kymenlaakso	
Yhteystiedot:	
• Kouvolan Poliisi:	0295 435 612 tai 0295 435 725 tai 0295 435 474
• Palveluesimies	0400 659 942
• ennaltaestava.kaakkois-suomi@poliisi.fi	
Lääkäripalvelut:	
Päivystys	116 117
KymiTerveys, työterveys, ajanvaraus (Ma – to 8.00 – 16.00, pe 8.00 – 14.00)	030 047 2383
Myrkytystietokeskus (valtakunnallinen)	0800 147 111

1.1 KYMENLAAKSON STEINERKOULUN KRIISIRYHMÄ

Koulun kriisivalmiusryhmänä toimii monialainen asiantuntijaryhmä, joka koostuu koulun henkilökunnan sekä hyvinvointialueen opiskeluhoitopalveluiden edustajista ja kouluisännästä.

Koulun edustajat:	Puh.nro
Rehtori Mila Hollingsbee	050 4390014
Luokanopettaja/apulaisrehtori Antonina Oittinen	050 3273262
Luokanopettaja/työsuojelupäällikkö Helena Inkeröinen	0040 0853003
Luokanopettaja Veera Willgren	040 8238421
Luokanopettaja Emma Hollingsbee	040 8086024
Koulunkäynninohjaaja Katja Häkkinen	040 8481307
Toiminnanjohtaja Eija Myöhänen	050 3471828
Kannatusyhdistyksen puheenjohtaja Jutta Hartikainen	040 5263716

Kymenlaakson hyvinvointialueen opiskeluhoitopalvelujen edustajat:

Kuraattori Jaakko Mauno	040 849 6669
Kouluterveydenhoitaja Liisa Lipponen	044 2238926
Johtava psykologi Maija Vilen	0404832175
Psykososiaalinen opiskeluhoito; toimintayksikön päällikkö Henna Karvonen	040 4899159

Lisäksi:

Kiinteistöpäällikkö Harri Kuoppala	050 475 5546
Kiinteistöhoito Caverion Suomi Oy	050 471 9515
Paloilmoitin Mika Kammela	050 471 9515
Vartiointi STSEC Ky	010 6202000
Hissit, OTIS Oy	0800 168111

1.2 YKSITYISKOULUJEN KRIISITYÖN TUKIRYHMÄN TOIMINTAPERIAATTEET

Kymenlaakson steinerkoulun kriisityön tukiryhmän tarkoituksena on tukea ja täydentää koulun omaa kriisityötä, yksittäistä koulua kohtaavassa, vakavassa kriisitilanteessa.

Kouluyhteisöä koskettavat vakavat kriisitilanteet voivat olla esimerkiksi:

- Oppilaan tai koulun työntekijän kuolema
- Vakava onnettomuus tai onnettomuuden uhka (tulipalo, räjähdys, liikenneonnettomuus, ulkopuolisten aiheuttama uhka)
- Vakava väkivaltatilanne tai sen uhka

Yksittäistä koulua, kouluyhteisöä, koulun lähialuetta tai oppilaan/opiskelijan asuinalueita koskeva kriisi vaikuttaa jonkin aikaa koko koulun toimintaan, vaikka tapahtuma ei varsinaisesti koskettaisi yhtä luokkaa, oppilasryhmää tai yksittäistä oppilasta. Lisäksi tulee huomioda, että kansainväliset vakavat kriisitilanteet voivat vaikuttaa oppilaisiin/opiskelijoihin.

Koulun kriisitilanteiden hoidosta sekä yhteydenotoista kriisityön tukiryhmään vastaa koulun rehtori yhteistyössä opettajakunnan jäsenten kanssa. Kriisivalmiussuunnitelma sisältää tiedot koulun kriisiryhmän jäsenistä, vastuuhenkilöistä sekä koulun oman toimintasuunnitelman erilaisten kriisitilanteiden varalta (KRIISI -toimintakortit).

Kriisityön tukiryhmän muodostavat kouluterveydenhoitaja, psykologi ja kuraattori, jotka ovat perehtyneet kriisityöhön. Ryhmän jäsenet ylläpitävät kriisityön osaamistaan kouluttautumalla. Kriisityön tukiryhmä voi toimia työpareittain. Työpari konsultoi koulun henkilökuntaa tarvittaessa, suunnittelee toimintaa koulun oman kriisiryhmän kanssa sekä tarvittaessa vetää oppilasryhmille ja/tai henkilökunnalle suunnattua kriisin jälkipuintia tai muita keskusteluja.

YHTEYDENOTOT JA TOIMINTATAVAT:

1. Kriisin sattuessa koulun oma kriisiryhmä kokoontuu rehtorin johdolla. Ryhmässä arvioidaan, tarvitaanko koululla kriisityön tukiryhmän tukea. Yhteydenotosta kriisityön tukiryhmään vastaa rehtori tai sovitusti opettajakunnan jäsen.
2. Rehtori, tai rehtorin nimeämä henkilö, ottaa tarvittaessa yhteyttä tukiryhmän opiskeluhoollon toimintayksikön päällikkö Henna Karvoseen 040 4899159, joka välittää tiedon muulle ryhmälle.
3. Tukiryhmästä ollaan mahdollisimman pian yhteydessä rehtoriin, jolloin sovitaan jatkotoimista sekä mahdollisesta yhteistyöstä kriisityön tukiryhmän ja / tai muiden kriisityötä tekevien tahojen kanssa.
4. Yhteydenotossa tarvittavat tiedot:
 - Mitä on tapahtunut (kenelle, missä, milloin)?
 - Kerää yhteen kaikki tiedot, jotka ovat koulun käytettävissä sillä hetkellä.
 - Mitä omaisten/huoltajien kanssa on sovittu asian käsittelystä koulussa?
 - Mitä koululla on jo tehty tapahtuneen johdosta?
 - Keihin on oltu yhteydessä tapahtuneen johdosta (työterveyshuolto, seurakunta, jne.)?

- Mihin kriisityön tukiryhmältä toivotaan apua?
5. Tukiryhmän kanssa sovitaan jatkotoimenpiteistä.

KRIISITYÖN TUKIRYHMÄN TYÖMUOTOJA OVAT:

- Konsultaatio puhelimitse.
- Konsultaatio sovitusti koululla, esimerkiksi kriisiryhmälle.
- Tarpeen mukaan jalkautuminen koululle työpareittain tukemaan kriisityötä.
- Seurantakeskustelu oppilasryhmälle ja / tai henkilökunnalle.
- Mahdollisesti apua keskusteluihin vanhempien kanssa.
- Mahdollinen jälkipuinnin suunnittelu ja seuranta.

Työterveyshuolto on koulun henkilökunnan apu ja tuki kriisitilanteissa.

Hyödyllistä tietoa: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kriiseihin-varautuminen>

2. TOIMINTAOHJEET

1. Hätäensiapu, avun kutsuminen, tilanteen rauhoittaminen, oman ja muiden turvallisuuden varmistaminen, tarvittaessa soitto 112:n
2. Tiedottaminen rehtorille tai jollekin kriisiryhmän jäsenelle
3. Rehtori tai tiedon saanut kriisiryhmän jäsen kutsuu kriisiryhmän koolle
4. Kokonaisvastuu ja tiedotusvastuu on rehtorilla, opettajakunnan tuella.

Ensisijainen toimintavastuu on aina ensimmäisenä paikalla olevalla tai tiedon saaneella aikuisella. Koulussa työskentelevien aikuisten tulee etukäteen miettiä henkilökohtaiset keinot säilyttää toimintakyky yllättäen tulevassa kriisitilanteessa. Henkilö, joka havaitsee kriisin tapahtuneen tai uhkaavan, vastaa toiminnasta, kunnes poliisi, pelastuslaitos tms. on paikalla ja ottaa vastuun.

Kymenlaakson steinerkoulussa luokanopettajilla on erityisen suuri vastuu varsinkin oman luokkansa kaikissa eri tilanteissa, kriisityöryhmän ja opiskeluhoollon tuella.

2.1 KRIISI -toimintakortit

Koululle on tehty henkilökunnalle KRIISI -toimintakortit (31). Niistä löytyvät toimintaohjeet mahdollisiin kriisitilanteisiin. Toimintaohjeet ovat nähtävillä koulussa henkilökunnalle ilmoitetussa paikassa.

3. TAUSTATIETOA KRIISEISTÄ JA HENKISESTÄ TUESTA

3.1. Kriisin ja trauman määritelmät

Kriisillä tarkoitetaan yleensä sitä, kun ihminen on joutunut elämäntilanteeseen, jonka psyykkiseen hallitsemiseen ja käsittelemiseen hänen aikaisemmat kokemuksensa ja keinonsa eivät riitä. Kriisit voidaan jakaa kehityskriiseihin ja traumaattisiin kriiseihin. Normaaleja kehitykseen kuuluvia kriisejä voivat aiheuttaa esimerkiksi murrosikä, seurustelusuhteen katkeaminen, kotoa pois muuttaminen, armeijaan meno tai naimisiinmeno. Suurin osa ihmisistä selviää näistä tapahtumista omin avuin, vaikka selviytyminen saattaakin joskus vaatia suuria ponnisteluja.

Traumaattiset tapahtumat voivat aiheuttaa kenelle tahansa huomattavaa kärsimystä. Kun läheinen ihminen kuolee, ihminen joutuu onnettomuuteen tai koti palaa tulipalossa, traumaattinen kriisi jakaa elämän kahtia – on elämä ennen sitä ja elämä sen jälkeen. Traumalla tarkoitetaan paitsi varsinaista traumaattista tapahtumaa, myös tapahtuman vammauttavaa vaikutusta ihmisen psyykeen. Trauma voi syntyä myös pitkän ajan kuluessa koettujen vaurioittavien kokemusten seurauksena (esimerkiksi seksuaalinen hyväksikäyttö tai perheessä tapahtuva väkivalta).

Traumaattisen kriisin vaiheet ja siitä toipuminen

Jokainen kokee traumaattisen tilanteen yksilöllisesti. Kriisin psyykkisissä reaktioissa voidaan kuitenkin erottaa erilaisia vaiheita, joilla on yhteisiä piirteitä kriisin aiheuttajasta ja kokijasta riippumatta. On tärkeää tiedostaa, että kriisireaktiot ovat normaaleja reaktioita ylivoimaisiin tilanteisiin.

Kriisiviestinnässä ja toiminnassa tulee huomioida ensisijaisesti seuraavat kohderyhmät, joita kriisi koskettaa:

- työntekijät
- oppilaat
- huoltajat, perheenjäsenet

Traumaattisen kriisin vaiheet

1. Sokkivaihe ”Ei voi olla totta!”

Saattaa kestää muutamasta tunnista muutamaan vuorokauteen. Tällöin ihminen ei kykene käsittämään tapahtunutta, hän voi jopa kieltää sen. Ihminen voi käyttäytyä poikkeavasti tai tilanteeseen sopimattomasti, esimerkiksi kylmän rauhallisesti tai raivoisasti, sekavasti. Hän ei ehkä jälkeenpäin muista tapahtumia tai annettuja ohjeita.

2. Reaktiovaihe ”Mitä tapahtui!”

Voi olla muutaman viikon tai kuukauden mittainen. Ihminen yrittää saada käsitystä tapahtuneesta: miksi ja miten kaikki tapahtui. Henkiset puolustuskeinot alkavat toimia paremmin ja tapahtuman kieltäminen vähenee. Tässä vaiheessa voi ilmetä erilaisia ruumiillisia oireita, ahdistuneisuutta, masennusoireita, univaikeuksia, vihamielisyyttä (mm. toisten syyttämistä), tunteiden peittämistä tai näennäistä tilanteen hallintaa.

3. Käsittelevä vaihe ”Miten tästä selvitään”

Kestää muutamista kuukausista vuoteen. Tällöin tapahtunut hyväksytään, siihen ja menneeseen elämäntilanteeseen keskittyminen vähenee ja oireet ja tuntemukset vähenevät. Toipumisen edetessä psyykkiset ja fyysiset oireet poistuvat ja mieliala kohenee. Mikäli ihminen ei saa trauman käsittelyyn tarvitsemaansa tukea, seurauksena voi olla ns. posttraumaattinen stressihäiriö, joka heikentää toimintakykyä ja elämisen laatua. Se voi ilmetä mm. unettomuutena, painajaisunina, masennuksena, psykosomaattisina oireina,

oppimisvaikeuksina, jopa työkyvyttömyytenä. Tällöin tarvitaan ammattiauttajan apua.

4. Uudelleen suuntautumisen vaihe ”Elämä voittaa..”

Uudelleen suuntautumisen vaiheessa tapahtuu lopullinen toipuminen. Ihminen on kyennyt käsittelemään tapahtuneen siten, että se ei enää rajoita elämää. Kukaan ei ole kriisin jälkeen ennallaan, mutta parhaassa tapauksessa ihminen on vahvempi ja paremmin valmistautunut kohtaamaan vastoinkäymisiä.

Välitön selviytymisen tuki Ihmisten selviytymistä traumaattisessa tilanteessa helpottavat seuraavat seikat:

- rauhoittava, turvallisuutta luova ilmapiiri
- myötäeläminen ja huolenpito
- reaktioiden ymmärtäminen ja hyväksyminen
- uhrien kertomuksen kuunteleminen
- tyhjien sanojen ja lupausten välttäminen
- levollinen läsnäolo, se ettei jää yksin
- avoin ja rehellinen tieto tapahtuneesta
- tietojen pitäminen ajan tasalla.

Psykologinen jälkipuinti järjestetään aina kolmen vuorokauden sisällä traumaattisesta tapahtumasta. Ensimmäisen kolmen vuorokauden aikana ihminen on avoin tapahtuman käsittelylle, sen jälkeen psyykkiset puolustuskeinot voivat estää asian käsittelyä.

Jälkipuinnin vetävät siihen koulutetut työntekijät. Jälkipuinnin tarkoituksena on tukea normaalin surutyön käynnistymistä ja estää posttraumaattisen stressihäiriön syntyminen. Jälkipuinnissa annetaan tietoa tapahtumien kulusta, jotteivät mielikuvitus tai huhut paikkaisi aukkoja.

Jälkipuinti antaa mahdollisuuden jäsentää osallistujien ajatuksia ja tunteita. Siellä annetaan tietoa mahdollisista jälkireaktioista ja avunsaantipaikoista sekä kartoitetaan avun tarvetta. Purkukokous (defusing) järjestetään traumaattisissa tilanteissa auttajina toimiville. Se tarjoaa mahdollisuuden keskustella välittömästi tapahtuneesta ja purkaa kokemuksia. Kriisiryhmä voi järjestää itselleen purkukokouksen ilman ulkopuolistakin vetäjää. Rituaaleilla on tärkeä merkitys surun käsittelyssä. Muistotilaisuus, hautajaiset, kuvat, kynttilät, kirjeen kirjoittaminen tai piirtäminen auttavat surun työstämistä.

4. KRIISIRYHMÄN TEHTÄVÄT

- Selkiyttää kriisiryhmän sisäinen työnjako. Ryhmän vetäjänä toimii rehtori.

- Vastuuketju:

Ensijainen toimintavastuu kriisitilanteessa on aluksi aina läsnä olevalla aikuisella.

Kriisiryhmän kutsuu koolle ensimmäiseksi tiedon saanut kriisiryhmän jäsen.

Kokonaisvastuu kriisitilanteessa kuuluu rehtorille, opettajakunnan tuella, joka vastaa koko kouluyhteisöstä

- Laatia koulun kriisitoimintaohjeet, kehittää niitä ja pitää ajan tasalla

- Luoda yhteydet paikallisiin yhteistyötahoihin

- Perehdyttää koulun henkilöstö

- Informoida oppilaita, vanhempia ja paikallisia yhteistyötahoja kriisitoimintaohjeista

- Organisoida toiminta kriisitilanteissa rehtorin johdolla

- Arvioida jälkeinpäin toimintaa kriisitilanteessa ja kriisitoimintaohjeiden toimivuutta sekä tehdä siihen tarvittavat muutokset

- Kehittää ja arvioida koulun turvallisuuskulttuuria

5. MUUT ASIAKIRJAT

5.1 Turvallisuuskansio

Tämä suunnitelman rinnalla koululla on

- Pelastussuunnitelma
- Työsuojelusuunnitelma
- Opiskeluhoitosuunnitelma
- Järjestyssäännöt
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Kymenlaakson hyvinvointialueen opiskeluhoitosuunnitelma
- Kiusaamisen ja häirinnän vastainen toimintaohje

Suunnitelmat ovat nähtävillä koululla paperisena tai koulun nettisivuilla.

www.kymensteiner.fi

[https://www.kouvola.fi/wp-](https://www.kouvola.fi/wp-content/uploads/2022/06/Kouvolan_kaupungin_kriisiviestintasuunnitelma.docx.pdf)

[content/uploads/2022/06/Kouvolan_kaupungin_kriisiviestintasuunnitelma.docx.pdf](https://www.kouvola.fi/wp-content/uploads/2022/06/Kouvolan_kaupungin_kriisiviestintasuunnitelma.docx.pdf)

<https://www.kouvola.fi/ajankohtaiset/viranomaisten-ohjeita-droonihavaintojen-varalle/>

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/psykososiaalisen-tuen-jarjestaminen>

<https://pelastustoimi.fi/pelastustoimi/varautuminen/drooniuhka>